

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6Ps/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8815210763
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2018:8815210763.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci spôsobilosti na právne úkony Z. U., O.. XX.XX.XXXX, V. X. U.Á. XXXX/X, X. O. Z., zast. opatrovníčkou W. U., P. D. F.Y. B. R. U.. I. N., R., M. XX, X. O. Z., na základe podnetu Okresného súdu Vranov nad Topľou, o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, t a k t o

rozhodol:

Súd konanie o obmedzenie spôsobilosti u Z. U., O.. XX.XX.XXXX, pokiaľ sa týka nakladania s finančnými prostriedkami, uzatvárania zmlúv o pôžičke, úvere, leasingu a iné zmluvy majetkovej a nemajetkovej povahy a preberania finančných súd týkajúcich sa jej majetkového prospechu z a s t a v u j e.

U s t a n o v u j e U. X. O. Z.Ľ. za opatrovníka pre Z. U., O.. XX.XX.XXXX, V. X. U. XXXX/X, X. O. Z., pokiaľ sa týka rozhodovania o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti a informovaného súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

Opatrovník je o p r á v n e n ý a p o v i n n ý zastupovať menovanú v konaní pred štátnymi orgánmi a inými inštitúciami v rozsahu opatrovníckych práv a povinností určených rozhodnutím súdu, dohliadať nad zdravotnou a sociálnou starostlivosťou menovanej s tým, že ak nejde o bežnú vec podlieha jeho konanie v mene opatrovankyne schváleniu súdu.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením č. k. 6Ps/10/2015-12 zo dňa 13.01.2016 bolo začaté z úradnej moci konanie vo veci obmedzenia spôsobilosti na právne úkony u Z. U.. Stalo sa tak na základe podnetu tunajšieho súdu vo veci sp. zn. 8P/47/2015. V uvedenom konaní sa matka Z. U. domáhala nariadenia ústavnej protialkoholickéj liečby. Súd konanie v tejto veci uznesením zo dňa 17.09.2015 zastavil z dôvodu nedostatku podmienok konania s tým, že nemá právomoc rozhodovať o podanom návrhu na nariadenie protialkoholickéj liečby v občianskom súdnom konaní. Po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania začne bez návrhu konanie o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, pretože boli zistené skutočnosti z ktorých je zrejmé, že menovaná trpí duševnou poruchou.

X. Z. U. s obmedzením spôsobilosti na právne úkony nesúhlasila.

3. Procesný opatrovník navrhol vo veci rozhodnúť podľa výsledkov vykonaného dokazovania.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom Z. U., svedkyne E. Š., nariadením znaleckého dokazovania znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, oboznámením spisov tunajšieho súdu sp. zn. 8P/47/2015, 2Nt/2/2014, 13Nt/2/2015, správy z psychiatickej liečebne, oboznámením prepúšťacej

správy z Psychiatrickej nemocnice Michalovce a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. V konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 8P/47/2015 matka Z. U. žiadala, aby súd menovanej nariadil ústavnú protialkoholickú liečbu. Uviedla, že jej dcéra trpí psychickou chorobou a nadmerne užíva alkohol. Pod vplyvom alkoholu je agresívna, ohrozuje matku, ničí majetok, vyhráza sa. Opakovane bola liečená v Psychiatrickej nemocnici v Michalovciach, ale neúspešne. Podľa vyjadrenia lekárov menovaná potrebuje dlhodobé protialkoholické liečenie. V uvedenom spise je pripojený znalecký posudok Č.. XX/XXXX U.. U. V. R. Č.. XX/XXXX U.. U. W., znalcov z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie. Z uvedeného je zrejmé, že Z. U. trpí Y. P., F. P., F. K. D. R. R. K. P. D.. Znalci zároveň zistili, že má sklony k agresivite po požití alkoholu a doporučujú u menovanej nariadiť ochrannú protialkoholickú a psychiatrickú liečbu ústavnou formou.

6. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 6Ps/10/2015-137 zo dňa 28.02.2017 obmedzil Z. U. v spôsobilosti na právne úkony, pokiaľ sa týka sociálnej a zdravotnej starostlivosti a informatívneho súhlasu s poskytovaním zdravotnej starostlivosti. Zároveň ju obmedzil v nakladaní s finančnými prostriedkami a ustanovil jej opatrovníka Mesto Vranov nad Topľou.

7. Krajský súd v Prešove rozsudkom 3CoP/15/2017-168 zo dňa 12.09.2017 na základe odvolania právneho zástupcu Z. U. potvrdil rozsudok tunajšieho súdu v časti obmedzenia pokiaľ sa týka rozhodovania o potrebe sociálnej a zdravotnej starostlivosti a spôsobilosti dať informovaný súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti.

8. V prevyšujúcej časti rozsudok súdu zrušil.

9. Po doplnení dokazovania a to výpoveďou Z. U. a svedkyne E. Š., matky menovanej, oboznámením aktuálnej správy z miesta bydliska súd zistil, že Z. U. ukončila ústavnú protialkoholickú liečbu. Je evidovaná na odbornej psychiatrickej ambulancii. Pravidelne užíva lieky. Prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že nie je dôvod, aby bola obmedzená pri nakladaní s finančnými prostriedkami. Nemíňa neúčelne financie, chce sa začleniť do spoločnosti. Od podania znaleckého posudku, ktorý sa zmieňuje o tejto možnosti uplynula dlhšia doba. Zároveň Z. U. zopakovala tak, ako v predchádzajúcom konaní, že si neželá, aby jej matka vykonávala funkciu opatrovníčky. Žiada, aby jej súd ustanovil za opatrovníka U. X. O. Z.. Právny zástupca Z. U. uviedol, že je potrebné rešpektovať jej vyjadrenie a vzhľadom na uvedené navrhol, aby súd pre jeho klientku ustanovil opatrovníka U. X. O. Z..

10. Svedkyňa E. Š. - matka Z. U. potvrdila, že dcéra nemá žiadne pôžičky. Jej správanie v tomto smere je v poriadku, nezadlžuje sa, neuzatvára neuvážene zmluvy a nie je potrebné ju obmedziť vo finančnej oblasti.

11. Podľa správy U. X. O. Z. Z. U. ukončila liečenie ústavnou formou 22.09.2017. Od návratu býva v spoločnej domácnosti s matkou v dvojizbovom byte. So zástupcom mesta menovaná primerane komunikovala, reagovala na všetky otázky. Vyjadrila sa, že matka jej často pripomína minulosť, bojí sa samoty. Najradšej by bola, keby mohla byť umiestnená v domove sociálnych služieb. Doma je pod neustálym psychickým tlakom zo strany matky.

12. Uvedenú právnu vec súd takto právne posúdil.

13. Podľa ust. § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov, či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

14. Podľa ust. 231, písm. a) CMP v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

15. Najprísnejším riešením u osoby, ktorá trpí duševnou poruchou je obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, pričom súd vymedzí v rozsudku rozsah právnych úkonov, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil.

16. Podľa § 10 ods. 3 Občianskeho zákonníka, súd obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k ním viedli.

17. Vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania a to výpoveďou Z. U. a jej matky dospel súd k záveru, že toho času nie sú u menovanej dôvody na obmedzenie spôsobilosti vo veci nakladania s finančnými prostriedkami a preto v tejto časti konanie zastavil.

18. Keďže menovaná je právoplatne obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, pokiaľ sa týka zdravotnej starostlivosti, s poukazom na ust. § 248 CMP jej ustanovil opatrovníka U. X. O. Z..

19. Podľa platnej právnej úpravy opatrovníkom fyzickej osoby, ktorá bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony má byť predovšetkým príbuzný alebo iná vhodná osoba. Ak takáto osoba nie je, súd ustanoví za opatrovníka orgán miestnej štátnej správy.

20. Z výsledkov vykonaného dokazovania je nepochybné, že mimo matky nemá Z. U. iných blízkych príbuzných a nie je ani iná vhodná osoba, ktorá by bola schopná a ochotná vykonávať funkciu opatrovníka. Matku súd nepovažuje za vhodnú osobu vychádzajúc z vyjadrení lekárov z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, keďže z doterajších lekárskejších správ, ako aj z vyjadrenia znalca U. P. Y. je zrejmé, že matka nie je vhodnou osobou za opatrovníka. Ich vzájomný vzťah s dcérou je nevyvážený, zohrávajú v ňom veľkú úlohu emócie, čo neprospieva zdravotnému stavu dcéry. Jej stav si vyžaduje pokoj, asistovanú spoluprácu a rozhodovanie, ktoré má slúžiť v prospech menovanej. Osobnostné predpoklady matky nie sú také, aby jej dohľad bol optimálny. Zároveň súd poukazuje aj na prepúšťaciu správu zo Psychiatrickej nemocnice v Michalovciach, kde sa uvádza, že na veľkej časti F. P. F. P. R. P. K. F. U.. Aj samotná Z. U. si toto uvedomuje a preto opakovane uvádzala pred súdom, že si neželá, aby matka bola jej opatrovníčkou a žiada, aby jej súd ustanovil za opatrovníka U. X. O. Z.L..

21. Berúc do úvahy tieto skutočnosti, a rešpektujúc želanie osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, súd ustanovil menovanej za opatrovníka U. X. O. Z..

22. Súdom ustanovený opatrovník je povinný vykonávať svoje práva a povinnosti riadne a dbať na pokyny súdu. Na spôsob výkonu funkcie opatrovníka dohliada súd.

23. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP v platnom znení, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd do Prešova prostredníctvom tunajšieho súdu.